

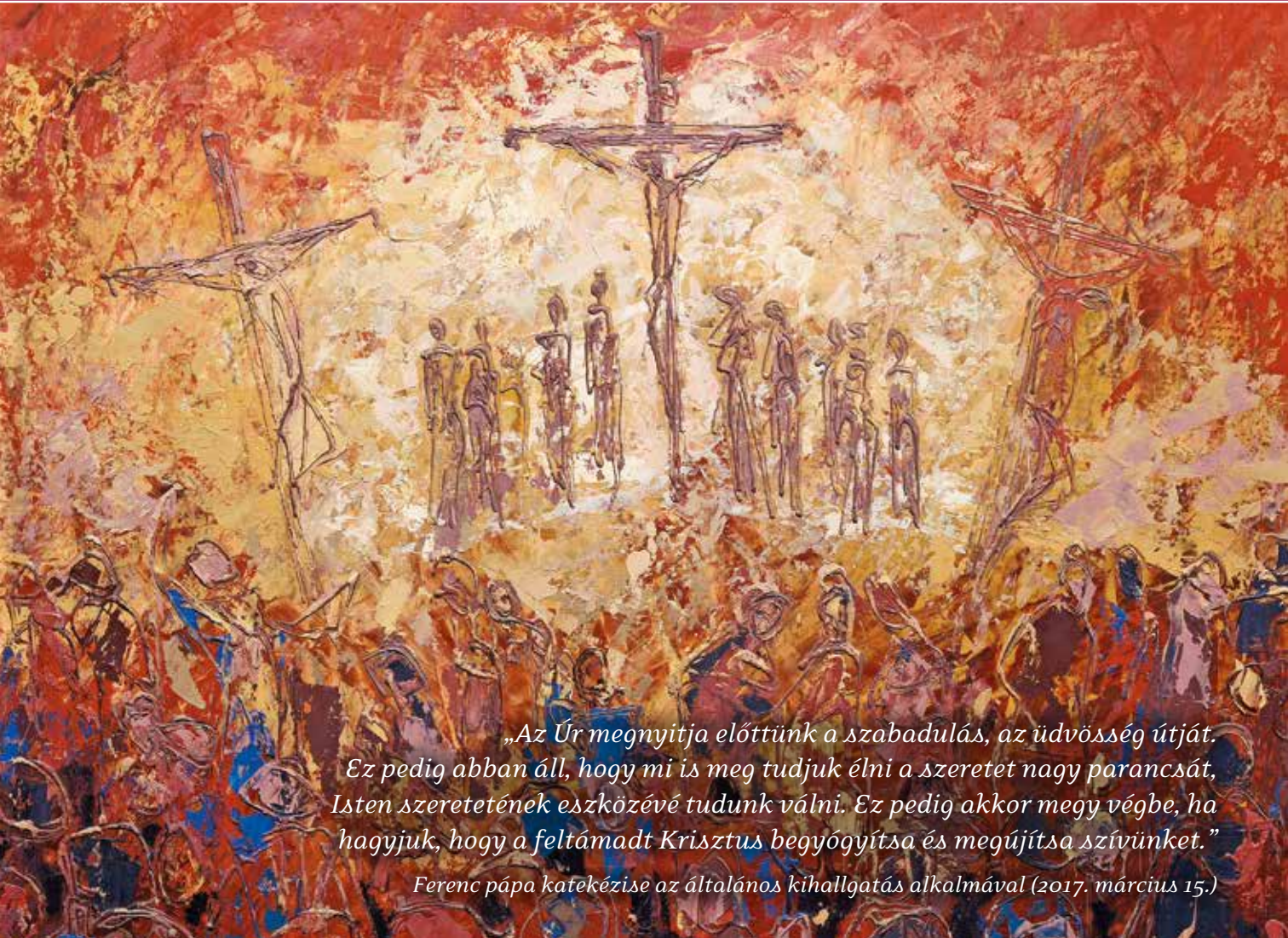


ESZTERGOM- BUDAPEST

HIT • REMÉNY • SZERETET

AZ ESZTERGOM-BUDAPESTI FŐEGYHÁZMEGYE NEGYEDÉVENKÉNT MEGJELENŐ LAPJA

15. ÉVFOLYAM - 2017/1. SZÁM



„Az Úr megnyitja előttünk a szabadság, az üdvösség útját. Ez pedig abban áll, hogy mi is meg tudjuk élni a szeretet nagy parancsát, Isten szeretetének eszközévé tudunk válni. Ez pedig akkor megy végbe, ha hagyjuk, hogy a feltámadt Krisztus begyógyítsa és megújítsa szívünket.”

Ferenc pápa katekézise az általános kihallgatás alkalmával (2017. március 15.)

KÖZÖSSÉGI KERTEK



KONGREGÁCIÓS ÜLÉS



TÖRTÉNELMI EMLÉKEK





ŐSI EREDETŰ SZERTARTÁSOK NAGYCSÜTÖRTÖKÖN

A nagycsütörtöki szertartások hagyománya egészen az őskeresztény időkig nyúlik vissza. Már a Krisztus utáni IV. század végén Jeruzsálemben két szentmise volt: az elsőt a főtemplomban, majd a másodikat átvonulva a Kálvária-hegyi sziklánál tartották. Rómában a VII. századtól ugyancsak két szertartást tartottak. Délben a pápa végezte az olajszentelési misét, amelyben nem volt igeliturgia, helyette a nyilvános bűnösök visszafogadása történt. A másik szentmisét a római plébániatemplomban végezték. A 8. századtól már csak egy mise maradt a gyakorlatban, amelyen együtt ünnepelték a bűnösök visszafogadását, az olajok megszentelését és az utolsó vacsora emlékeztét.

A mostani gyakorlat XII. Pius 1956-os, nagyheti reformja óta ismét két szentmisét ír elő nagycsütörtökre: délelőtt az olajszentelési mise a püspöki székesegyházakban, este pedig mindenütt az

utolsó vacsora tiszteletére. Lényeges mozzanat a keresztelendők és a betegek olajának, valamint a bérmlás szentségének kiszolgáltatásakor használt krizma megszentelése. Egyházmegyénkben, így a fővárosban és környékén szolgáló lelkipásztorok ilyenkor közösen adnak hálát délelőtt a budapesti Szent István-bazilikában, és újítják meg papi ígéreteiket. Az esti szentmisén aztán megkezdődik a „szent három nap” bensőséges megünneplése. Felszál a tömjénfüst, felharsan a Kyrie dallama, ami után a harangok „Rómába mennek”.

Nagycsütörtöknek csak az egyik üzenetértékű története tehát a lábmosás, de az elfogás előtt még egyháztörténeti jelentőségű – hívők számára természetesen ennél jóval nagyobb – dolog is történik: az utolsó vacsorának nevezett összejövetelen Jézus ténylegesen bemutatja az első szentmisét.

Somogyi Viktória

Romániától Kanadáig a világ számos országában tartottak ünnepségeket a magyar közösségek március 15-én, az 1848-49-es forradalom és szabadságharc évfordulóján. Rómában, a Garibaldi-szoborparki megemlékezésen Paczolay Péter római, valamint Habsburg-Lotharingiai Eduard szentszéki nagykövet és Erdő Péter bíboros helyezte el koszorút Türr István tábornok mellszobránál.

Március 11-12-én tartotta a Budapesti Görögkatolikus Helynökség búcsúját Máriapócsra, ahol főpásztorunk elmélkedést vezetett. Több száz fős hallgatóság volt jelen a családról, majd a katolikus ortodox párbeszédéről folytatott előadáson.

Ferenc pápa megválasztásának negyedik évfordulója alkalmából a bíboros március 12-én a Cor et Lumen Christi közösség találkozóján hálaadó szentmisét mutatott be a budapesti Folyondár Sport- és Táncközpontban.

Erdő Péter március 4-én Törökországba utazott, hogy Bartholomaiosz ökümenikus pátriárka meghívására részt vegyen a Konstantinápolyi Egyetemes Patriarchátus püspökszentelésén. Jelen volt Angelo Bagnasco bíboros is, az Európai Püspöki Konferenciák Tanácsa részéről, akit 2016 októberében választották meg főpásztorunk utódjává a szervezet élére.

II. Ignác Efrémet, Antiochia és egész Kelet szír ortodox pátriárkáját fogadta február 21-én a budavári hivatalában Erdő Péter bíboros. A pátriárkát elkísérte a látogatásra Nicodemus Daoud Matti Sharaf, Moszul érseke, a szír ortodox egyház metropolitája.

Tizenhetedik alkalommal tartották meg február első napjaiban a Budai Egyházközségek Farsangi Bálját, amelynek a MOM Kulturális Központ épülete adott otthont. A rendezvény fővédnöke főpásztorunk mellett Tarlós István főpolgármester volt.



Január 20-án éjjel az olaszországi Verona közelében balesetet szenvedett egy magyar fiatalokat szállító busz, tizenhatan meghaltak, huszonhatan megsérültek. A buszon a budapesti Szinyei Merse Pál Gimnázium tanulója, volt diákok, tanárok és egyikük családja utazott. Erdő Péter bíboros az MTI-hez eljuttatott üzenetében azt írta, megrendülten értesült a tragédiáról. Tudatta:

imádkozik az áldozatokért és családjaiért, arra kérve a főegyházmegye papjait, hogy a vasárnapi szentmiséken emlékezzenek meg az áldozatokról. A gyásznapon a nemzeti lobogó félárbóca engedésével egy időben a Szent István-bazilika Szent István-nagyharangja, Magyarország legnagyobb harangja is megkondult. Ferenc pápa részvétlétviratot küldött főpásztorunkon keresztül.

Az ökümenikus imahét nyolcadik napján, január 22-én, vasárnap keresztény-zsidó imaórát tartottak Budapesten az Avilai Nagy Szent Teréz-templomban. Erdő Péter és Darvas István rabbi tartott igehirdetést, a keresztény felekezetek képviselői mondtak imádságokat.

Január 19-én tartották a hagyományos Ferences Jótékonyági Estet az autizmussal élőkért, amelynek helyszíne ezúttal is a Zeneakadémia volt. A Bogányi Gála védnökségét Herczegh Anita, a köztársasági elnök felesége és Erdő Péter bíboros vállalta.

André Vingt-Trois párizsi bíboros érsek meghívására január 9-12. között Párizsban, a Missions Etrangères székhelyén ült össze az V. Európai Katolikus-Ortodox Fórum. A találkozó felkért társelnöke az Európai Püspöki Konferenciák Tanácsa részéről Erdő Péter bíboros, az Ökümenikus Patriarkátus részéről pedig Gennádiosz szaszimai metropolita volt.

HA FÖLEMELNEK A FÖLDRŐL, MINDENKIT MAGAMHOZ VONZOK

Húsvétkor Krisztus feltámadását ünnepeljük. Az öröm és az isteni erő megnyilvánulása Krisztus kereszttáldozatából fakad. Nem pusztá diadalút a megtestesült második isteni személy földi élete. Nem olyan, mint amilyenek a legtöbben közülünk a saját életüket látni szeretnék. Mert ott áll Jézus földi pályafutásának csúcspontján a keresztt kivégzőoszlopa, minden földi törekvés és ambíció meghíusulásának keserű példája.

Amikor Húsvétvasárnap hajnalban Krisztus sírjához érkeznek az asszonyok, az angyal azt kérdezi tőlük: „A Názáreti Jézust kerestek, akit keresztre feszítettek?” (Mk 16,6). Ebben az egy kérdésben ott van minden ellenvetés Jézus megváltói küldetésével szemben. Názáretinek hívják. „De jöhet-e valami jó Názáretből?” (Jn 1,46). Ezt kérdezik az írástudók is, mert meg vannak győződve, hogy a Messiásnak Betlehemben kell születnie, vagy esetleg ismeretlen kell, hogy legyen a származása. Főként pedig botrány a kortársak szemében a keresztt, mert hogyan lehetne a nép szabadítója az, akit az idegen hatalom megszegyenítő módon, nyilvánosan kivégeztetett.

De mindezekre az ellenvetésekre a tények válaszolnak meg. Ezeket pedig az angyal így foglalja össze: „Föltámadt, nincs itt!” (Mk 16,6). A föltámadás csodája értelmet ad a szenvedésnek. Megmutatja, hogy Isten nemcsak a földi hatalmasoknál, de még a halálnál is erősebb, és erősebb a szenvedésnél és hatalmasabb az akadályoknak, a kudarcoknak, a gyengeségeknek annál az egész szövedékénél, amely behálózza és szinte megbénítja egyén és közösség életét, amely lehúzó erőként áll szemben minden jó törekvéssel.

Ezért írja Nagy Szent Leó pápa: „Csodálatos tehát a kereszttfa ereje!



Szavakkal ki nem fejezhető a szenvedés dicsősége! Belőle egyszerre tárul a szemünk elé az Úr ítélőszéke, az ítélet a világ felett és a Megfeszített hatalma” (Sermo 8 *De passione Domini*).

A keresztények a dicsőség, a győzelem és a feltámadás jelképeként tisztelték mindig is Krisztus kereszttjét. Az üldözések korának elejéről maradt fenn az a római gúnyrajz, amely keresztre feszített alak előtt leboruló embert ábrá-

zol azzal a megjegyzéssel, hogy „az illető imádja istenét”. De a gúnyos rajz egyben annak a bizonyítéka, hogy a feszületet a keresztények már nagyon korán ábrázolták és tisztelték. Később pedig ez lett a sajátos szimbólumuk. Nem csupán a templomok tetején és falán jelent meg, de ott hordozták a körmenetek, sőt a keresztény korban már más felvonulások és menetoszlopok élén is. Császári rendeletek születtek arról, hogy a települések bejáratánál és kijáratánál álljon határkereszt, mert Krisztus kereszttje védelmet és reményt hordoz.

Az ókori ember számára a keresztt felidézte a régi egyiptomi szimbólumot, a Nílus-kulcsot, amely az élet jele volt. A keresztt fája az élet fájának bizonyult. A keresztt személyes örök életünk reményére emlékeztet.

Ma is feltekintünk a feszületre, magára Krisztusra, akit értünk átszegeztek. A feltámadási körmenetben megjelenik ugyan a kezében zászlót tartó Krisztus szobra, de a zászlón is a keresztt látható. És a menet élén ma is ott halad a feszület. Ma is felhangzik Nagypénteken az ének:

„Királyi zászló jár elől, kereszttfa titka tündököl, melyen az élet halni szállt s megtörte holta a halált.”

A feltámadás ünneplése nem ér véget a Húsvéttal. A keresztények a kezdet kezdetétől fogva minden vasárnapot úgy ünneptek, mint Krisztus feltámadásának napját, a vasárnapi szentmisét pedig, az utolsó vacsora jelenvalóvá tételét, kitüntetett, életadó találkozásként élték át újra meg újra Krisztussal, aki értünk meghalt és feltámadt. Így tegye sugárzóvá életünkben a Húsvét titkát ma is a vasárnap és a keresztt. Legyen öröm és erő forrása egész életünkben.

Erdő Péter

Nagysütyörtökön délelőtt 10 órától a budapesti Szent István-bazilikában főpapi szentmise keretében Erdő Péter bíboros olajokat szentel. A szertartás alkalmával újítja meg a főegyházmegye papsága papi ígéreteit. Este 18 órakor a főpásztor mutat be szentmisét az esztergomi bazilikában az utolsó vacsora emlékeztérére, ennek keretében végzi a lábmosás szertartását, Nagypénteken pedig az esztergomi bazilikában emlékezik meg Urunk szenvedéséről. Húsvét vigíliáján 18 órakor a budapesti Szent István-bazilikában a bíboros-főpásztor, az esztergomi bazilikában Székely János segédpüspök vezetésével kezdődik a szertartás. Húsvétvasárnap délelőtt 10.30-kor az esztergomi bazilikában mutat be szentmisét Erdő Péter bíboros.



Sztélé jelképezi a Vármúzeum és a bazilika között, hogy immár nemzeti emlékhely lett a Várhegy és a Víziváros. Az ünnepélyes avatáson Erdő Péter bíboros rámutatott: a kereszténység, amelyet Szent István elfogadott, máig is időtállóan és alkalmasnak bizonyult arra, hogy megszervezze körülöttünk a teret és az időt. „A bazilika a magyar vallási élet középpontja, egy üzenet, hogy miként a kereszték felfelé mutatnak, úgy kell nekünk is fölülemelkednünk a hétköznapi nehézségeken, mert az Isten gondviselésében minket többre hívott” – mondta a bíboros. Völner Pál, a térség parlamenti képviselője az eseményen fel-

NEMZETI EMLÉKHELY LETT ESZTERGOM

idézte: Romanek Etelka polgármesterrel és a főpástorral közösen terjesztették a törvényhozás elé a város igényét a címre. A településvezető pedig arról beszélt: a magyar és az európai kultúra és a kereszténység az, amely megkérdőjelezhetetlenül méltóvá teszi Esztergomot arra, hogy emlékhelyként hirdesse mindazt, amit Szent István királyunkkal itt kezdődött el.

Szintén felszólalt Radnainé Fogarasi Katalin, a Nemzeti Örökség Intézetének főigazgatója.

Az esztergomi Nemzeti Emlékhelyet jelölő sztélé felavatásához szorosan kapcsolódott a Prímási Levéltár által kiadott *Metropolis Hungariae* című tanulmánykötet bemutatása.

A kötetet Pálffy Géza történész, a MTA Történettudományi Intézetének munkatársa, a „Lendület” Szent Korona Kutatócsoport vezetője ismertette a Vármúzeumban. Előadásában rámutatott: maga a könyv részletesen fejt ki mindazt, amit az Esztergomi Vármúzeum előtt álló bronztábla szövege röviden összefoglal. Már a könyv címe is utal a város középkori jelentőségére, hiszen az államalapítástól a XIII. század közepéig, vagyis a királyi udvarnak Budára költözéséig Esztergom volt Magyarország fővárosa. A települést

Géza fejedelem választotta székhelyéül, itt született fia, Szent István is, akit e helyen koronáztak királlyá. István pedig az általa alapított magyar egyházszervezet központjává tette. Kiemelte a rangos szerzői gárdát, akiknek tollából kiegyensúlyozott, tudományosan megalapozott tanulmányok születtek.

A könyvbemutató előtt Varga Benedek, a Nemzeti Múzeum főigazgatója elmondta: az intézmény következő jelentős tárlata az Árpád-ház korszakával foglalkozó nemzetközi kiállítás lesz, melyhez másfél-két éves programsorozat kapcsolódik, ebben Esztergom kiemelt szerepet kap.

Hegedűs András

Az országban jelenleg 17 nemzeti emlékhely található, ezek jelentőségét a kegyeleti bizottság javaslata alapján az Országgyűlés törvénnyel ismerte el. Az emlékhelyek történelmünk legfontosabb helyszínei, lehetőséget nyújtanak arra, hogy a „hozzájuk ellátogatók számára megtapasztalhatóvá tegyék a magyar történelem sorsfordító eseményeit, tragédiáit és dicső pillanatait”.

KÖZÖS FŐHAJTÁS AZ ÁLDOZATOK ELŐTT

Még januárban avatták fel Esztergomban, az egykori Szent Anna temetőben a Béke Angyala emlékművet, amely a város közelében lévő, első világháborús hadifogolytábor 3500 áldozatára emlékeztet, valamint megkoszorúzták a szovjet Vörös Hadsereg környékbeli harcokban elesett katonáinak emlékművét. Romanek Etelka polgármester kiemelte: hosszú utat kell megtenni egy nemzetnek ahhoz, hogy őszintén képes legyen magát elhelyezni a történelem térképén.

A hadifogolytáborban meghaltak és a szovjet katonák emlékműve mellett a résztvevők megkoszorúzták azt az emlékeresztet is, amely a temetőben az első világháború magyar áldozatai előtt tiszteleg, valamint az önkormányzat képviselői elhelyezték egy emlékmű alapkövét, amely majd a második világháború civil és katonai áldozataira emlékeztet.

A Béke Angyala szobor egy magas kőtalapzaton álló, embernagyságú szárnyas alakot ábrázoló alkotás, Vlagyimir Szurovcev oroszországi szobrász műve. Az emlékművet megáldotta Snell György segédpüspök, majd koszorút helyezett el többek között Vlagyimir Nyikolajevics

Szergejev, az Oroszországi Föderáció nagykövete és a szerb nagykövetség titkára, valamint a Honvédelmi Minisztérium képviselőjében Holló József nyugalmazott altábornagy és Papp Ferenc, a Honvédelmi Minisztérium társadalmi kapcsolatokat



koordináló, megbízott fősztályvezetője. A szobrot az oroszországi Békeszerzők és Béke Alapítvány adományozta Esztergomnak.

A második világháború idején, a környékbeli harcokban meghalt szovjet katonák emlékművét az esztergomi önkormányzat támogatásából a Honvéd Kulturális Egyesület újította fel. Holló József nyugalmazott altábornagy elmondta: a harcok során Esztergom háromszor volt frontváros, a helytörténészek szerint a Szent Anna temetőben tömegsírokba temették a katonákat.

Az eseményen szintén részt vett Völner Pál parlamenti képviselő, az orosz nagykövet pedig felolvasta külügyminiszterük levelét, amelyben Szergej Viktorovics Lavrov leszögezte: a valódi biztonság, amely a nemzetközi jogon és az ENSZ alapszövegén alapul csak egyenlő és megkülönböztetés nélküli lehet. A Békeszerzők és Béke Alapítvány elnöke, Mihail Pavlovics Lavrenyenko kijelentette: az áldozatok emléke és emlékműve minden kétséget kizáróan hajtóerő lesz abban, hogy nemet mondjunk a mai világ bármekkora méretű katonai konfliktusaira.

Juhász Adorján

BÚCSÚ KALÁSZ ATYÁTÓL

Életének 75., áldozópapságának 51. évében, március 8-án az örökkévalóságba költözött Kalász István protonotárius, kanonok, címzetes prépost, érdemes esperes, visegrádi plébános. Március 18-án helyezték földi maradványait örök nyugalomra.

Sokszor észre sem vesszük, mekkora értékek vesznek körül minket. Természetesnek tartjuk, hogy nyitva a templom, égnék a gyertyák, tanítják a gyermekeinket, van hová mennünk, ha vigaszra van szükségünk. Most látjuk, mindez mégsem magától értetődő. Az elárvult visegrádiak tudják, kit veszítettek el.

Köszönjük István atyát, aki tetőtől talpig lelkipásztor volt. Nem volt könnyű dolga: elődje, Gianits József teológiai tanár volt, a plébánia kilincset egymásnak adták a püspökök, egyházjogászok, kiránduló, nyaraló neves emberek. Aztán elment, és Kalász atya egyedül maradt. Az ajtó kilincset azonban nem nőtte be a pókháló, mások jöttek hozzá: gyerekek, rászoruló, mindenki, a közösség, akik szívükbe zárták, akik igényelték a szolgálatát. Peregtek az évek, s ő szabadság és zokszó nélkül hordozta a papi élet keresztjét, osztogatta örömét. Sokszorosan átélte és tapasztalta azt, amit lelkipásztorként számtalanszor felolvasott az Evangéliumból: „Atyám, a kicsinyeknek tártad fel elrejtett országod titkait, a te igád édes, és terhed könnyű”.

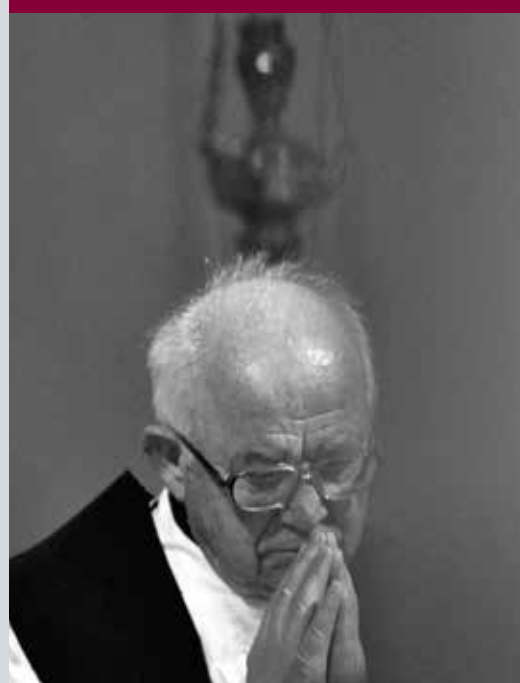
„Nekrológodat már többször is elmondták az aranyiméden” - vicceltek vele idősebb paptestvérei. Nem lehet azonban elégszer hangoztatni a kitar-
 tó

hűségét, papi életének öt kemény évtizedét Visegrádon, amelyben volt hitoktatás, templom- és plébániafelújítás, a kezdeti években a kályhák fűtése, kormolása, favágással, kézi harangozás, a toronyóra heti többszöri felhúzása, fűnyírás és ki tudja, mennyi fizikai tevékenység is.

Aztán egyre igényesebb papi munka következett. Visegrád és Kisoroszi ellátása mellett esperesi teendők, az esztergomi kispapok gyóntatása, majd a bűnbocsánat szentsége gyakorlati tantárgyának vezetése a szemináriumban. Minden feladata körütekintően készült. Prédikációit félíves álló papírokra a lap egyik szélétől a másikig írógéppel írta. Ahogy sokan megállapították: „lelki pap volt”, aki soha el nem hagyta volna a breviáriumat, a rózsafüzért, az elmélkedést. Nem hiányzott a papi összejövetelekről. Igaz volt rá Szent János apostol első levelének részlete, amelyet aranyimés szentképére íratott: „Szeretet az Isten, aki szeretetben él, Istenben él, és Isten öbenne.”

Előjárói elismerése sem maradt el, nem tetszelgett azonban díszruhákban, kitüntetésekben, egyszerű, „mezei pap” maradt akkor is, ha a székesegyházban kellett vonulnia ünnepélyes menetekben. Hobbija volt a foci, de soha nem a győzelemért játszott, hanem a mozgásért, a sportért.

Kalász atya immár nem nyitja ki többé a templomajtót. A Nagyböjtöt még övéivel kezdte, de a Húsvétra már előttünk érkezett meg odaát. A szenvedés keresztjét hirtelen elgyöngülő testében hordozta, nem véletlenül választotta aranyimés szentképéül a plébániatemplom főoltár-



képét, a Golgota-jelenetet. De amíg bírta, kitaratóan megtett mindent: misézett, temetett, embereket fogadott. El sem lehetett volna őt képzelni tétlen nyugdíjasként. Úgy ment el közülünk, ahogy fél évszázadon keresztül itt volt, csendesen, tevékenyen.

Ha volna Kalász atyának valami üzenete onnan túlról, amit lelkünkre kötne, az lehetne: becsüljük csetlő-botló, öregedő lelkipásztoraink szavait, kezeiken át az Úr jelenléte, kegyelme árad, ami megerősíti és összetartja az Anyaszentegyházat. Szeressétek majd azt a pásztor, aki engem követ, akiben atyára, barátokra leheltek, s higgyetek abban erősen, hogy Jézus, a jó Pásztor összetéveszthetetlen szavaival, atyai, testvéri gyengédségével, isteni szolgáló szeretetével mindig köztek maradt!

Pákozdi István

PAPNÖVENDEKESZTERGOMI SEREGSZEMLÉJE

Esztergomban tartották a pap- és szerzetesnövendékek idei találkozóját, amelyen csaknem kétszázan gyűltek össze a 450 éves jubileumát ünneplő szeminárium meghívására a Szent Adalbert Központban. A februári együttlét középpontjában a tiszta életre való elköteleződés állt. Az összejövetel immár 1990 óta hagyomány, és mindig más és más helyszínen tartják az ország minden részéből érkező, egyházi hivatásra készülő fiatalok.

Az Unitas célja az ismerkedés és a közös egyházépítés.

„Akár a papságra, akár a szerzetességre készülünk, életünk alapja Krisztus. Arra vagyunk meghívva, hogy egy adott korban válaszoljunk az emberek kérdéseire, és általunk megjelenjen az Örömhír a világban” - fogalmazták meg küldetésüket a főegyházmegye hivatásgondozó referense, Csépanyi Gábor és Balog Márta nővér, a Nyolc Boldogság Közösség tagja.

Erdő Péter a tanulás fontosságára hívta fel a figyelmet: az Örömhír átadására készülünk, meg kell tudnunk válaszolni a nekünk feltett kérdéseket. Mindennek az az alapja, hogy napról napra megvívjuk a magunk küzdelmét a saját hitünkért. A bíboros olyan nehéz helyzetek átgondolásáról is szót ejtett, mint az elnéptelenedő, előregedő falvak, a tömeges hívőszereg kiégyesítése, az ellátandó települések nagy száma, illetve az emberi kapcsolatok hiánya.





HÍDEMBEREK – ROMAPASZTORÁCIÓS MUNKATÁRSOK KAPTAK OKLEVELET

Hálaadó szentmisét celebrált Erdő Péter bíboros március 19-én, vasárnap délután Esztergomban a Nagyboldogasszony és Szent Adalbert-főszékesegyházban, majd tanúsítványokat adott át a „Roma lelkipásztori munkatárs segítő képzés” végzős hallgatói részére. Az eseményre az ország számos pontjáról érkeztek, kifejezve összetartásukat és összetartozásukat. Székely János segédpüspök kitért a Boldog Ceferino Intézet éveken ezelőtti létrehozására, amely elindította a képzést a romák számára. Erdő Péter pedig felvetette, mekkora szükségük van egymásra romáknak és nem romáknak, majd a 2007-es Városmisszió mottóját idézte: „Reményt és jövőt adok nektek.” A képzés is erről a közös jövőről és reményről szól-hangsúlyozta.

Az ünnepélyes átadáson Farkas Gábor szervező visszatekintett a romapasztoráció múltjára, azokra a jó hagyományok-

ra, amelyekre az intézet képzése már építhetett. Az oktatás Esztergomban, Vácott, Máriabesnyőn, Máriapócsan, Miskolcon és Kazincbarcikán is zajlott. Nyolcvanötven vették sikerrel az akadályokat, jó néhányan közülük annyira kiváló eredménnyel, hogy közösségszervezői oklevelet kaptak, míg a többiek hivatalos megnevezése lelkipásztori segítő lett.

Az eseményt követő tájékoztatón Székely János püspök arról beszélt, mindannyiunk, az egész ország számára fontos, hogy romák és nem romák testvéreként tudjanak egymásra tekinteni. Élhető jövőre, kibontakozásra csak így van esély, hangsúlyozta, majd az oktatás, a munkához juttatás és a „szívek gyógyításának fontosságáról” beszélt. Kiemelte az egyház által fenntartott hatvankét közösségi ház jelentőségét, amelyekben baba-mama klubok, tanodák, családsegítők működnek. A lelkipásztori munkatársak ezeknek

a házaknak a megerősítéséhez járulhatnak hozzá, gyakran közfoglalkoztatottként. Azokon a vidékeken, ahol sok roma él, közösségszervezőkként és -vezetőként sokat tehetnek az övéikért, részletezve, a helyi közösségek erősítését sürgetve.

Bari József lelkipásztori munkatárs, a képzés egyik oktatója arról beszélt, afféle hídemberként, tolmácsokként tekint a végzetekre, akik hozzásegítik a romákat és nem romákat egymás jobb megértéséhez.

„Cigánynak lenni az esetek jelentős részében annyi, mint megvetettnek lenni, ezt a magam példájából is tudom. Amikor egy elutasított csoporthoz tartozó embert befogadnak, szeretnek, az gyógyulást és hazaérkezést jelent a számára”

MK

KÖZÖSSÉGÉPÍTŐ KERTEK

Egy, a békásmegyeri Szent József Házban tartott kiállítás megnyitót követően léptem oda Szarvas József színművészhez azzal a kéréssel, ha van pár perce, meséljen nekem a Tündérkertekről néhány szóban. A még 2013-ban megvalósult, közel háromórásra nyúlt beszélgetés után értettem meg, beszélgetőtársam miért szerelme a témának, és hogy miért képviseli Kovács Gyula pórszombati erdőszel és Ambrus Lajos íróval évek óta az általuk Tündérkerteknek elnevezett földeken gondozott Kárpát-medencei őshonos gyümölcsfák ügyét.

Ezeknek a fáknek a jelenléte jelzésértékű, része a kultúránknak, létük összeköti a múltunkat és a jövőnket, és fontos közösségépítő gondolatot is hordoz. Mára közel száz Tündérkert található szerte az országban.

Szilárd elhatározássá alakult a vágy, hogy a valamikori illegális szeméttlerakó helyén, a Szent József Ház kertjébe mi is telepítsünk őshonos gyümölcsfákat. Örömről Varga Gábor plébános atya a kezdeményezés mellé állt. Ezt követően

2014 tavaszán Kovács Gyula 17 facsemetével ajándékozta meg a közösséget. A fákat helyi családok, egyesületek, kisebb közösségek fogadták örökbe, de van itt csemetéje az ismert énekesnő, Szandi családjának és Bús Balázs polgármesternek is.



Ugyanebben az évben tovább gazdagodott a plébániai kert ügye: civilek kezdeményezésére az Óbor-kör Környezetvédő és Kulturális Egyesület koordinálásával és az Önkormányzat támogatásával közösségi kertnek adott otthont az egyházközség

egy másik, korábban használaton kívüli földterülete is. A Tárkány-Kovács Balázs által felügyelt kert célja kettős: a közösségi kertészkedés mellett lehetőség nyílik tudományos ismeretek és módszerek megismerésére is.

A kis földterületen ökológiai szemléletű gazdálkodás folyik, szintetikus növényvédő szerek és műtrágyák nélkül. A hagyományos gyümölcs- és zöldségfélék mellett különlegességekkel is foglalkoznak. Kísérleteznek gombatermeléssel, nevelnek óriás sütőtököt, a fóliasátorban pedig egzotikus paradicsomféléket. Rendszeresen tartanak képzéseket, előadásokat, nyílt napokat, műhelygyakorlatokat különböző kertészeti témakörökben.

A növények mellett az állatokra is odafigyelnek, etetőket készítenek, ezáltal élőhelyet és táplálékot biztosítva a madaraknak, akiknek a jelenléte nélkülözhetetlen a kert és a környék egészséges ökoszisztémájának biztosítása szempontjából. Mindkét kert szoros kapocs lett az óbudai hívek életében, de pozitív közösségi kisu-gárgzásukkal olyanokat is megszólítanak, akik távolról szemlélik plébániánk és egyházunk életét.

Gallai Máté



Felbecsülhetetlen érték, ha egy kórházban van nyitott kápolna, ahova a betegek bármikor betérhetnek. Mostanra Budapest 30 állami kórházából 27-ben van rendszeres lelkipásztori szolgálat, amit mintegy 140 önkéntes beteglátogató segít. A már régebb óta működő kórházkápolnák - mint az Országos Onkológia Intézetben lévő Irgalmas Jézus-kápolna - mellett az elmúlt időszakban sorra létesültek újabbak, így az Országos Reumatológiai és Fizioterápiás Intézetben a Szent Lukács-kápolna, a Bajcsy-Zsilinszky Kórházban az Árpád-házi Szent Erzsébet-kápolna, valamint az Országos Klinikai Idegtudományi Intézet Szent Kereszt-kápolnája.

A bővülés nem állt meg. Április elején került sor a Semmelweis Egyetem Külső Klinikai Tömbjének Központi Betegellátó épületében kialakított Szent Kamilló-kórházkápolna megáldására. Erdő Péter bíboros egy korábbi szentelés alkalmával úgy fogalmazott: Krisztus ebben az emberi kézzel épített hajlékban is otthonra talál, hogy reményt adjon, segítsen. Jézus az Eucharishtiában közel akar lenni a beteg emberekhez és azokhoz, akik az ő érdekükben fáradoznak.

A Budapesti Katolikus Kórházlelkészséget 2004-ben alapította a Főpásztor azzal a céllal, hogy összehangolja a fővárosi plébániák kórházi lelkipásztori szolgálatát. Megalapítása óta - immár

13 éve - az Országos Onkológiai Intézet ad otthont a Kórházlelkészség irodájának. Tavaly októbertől a szolgálat vezetését Kampfmüller Sándor, a Rózsák terei templom káplánja látja el.

A lelkészség fontos küldetése az is, hogy a kórházba került emberek számára jelezze: az Egyház ebben a megváltozott élethelyzetben sem hagyja magukra őket. Heti rendszerességgel járnak be lelkipásztorok az egészségügyi intézményekbe, szolgálatukat önkéntes beteglátogatók segítik. Érzékeny, nyitott jelenlét ez, a betegek igényeinek megfelelően; Jézus szeretetének átadása számukra azáltal, hogy az „emberüké” tudnak válni.

A mai korban sokan bevallottan szenvednek az elszigeteltségtől, a valódi emberi kapcsolatok hiányától, az „önző világtól”. Szinte rendkívülinek számít, ha valaki önzetlenül időt áldoz a másikra, mellette van, ha az azt szeretné. A Kórházlelkészség missziója éppen ebben rejlik: az elfogadó, szeretetteljes segítségben.

„Mi nem tudjuk megváltoztatni az emberek hozzáállását a hithez, a világhoz, de ha észre vesszük bennük a jót, a szépet, amit erősíteni lehet, az segítheti őket abban, hogy végül maguk találják meg a Krisztushoz vezető utat” - vallják a lelkészség munkatársai.

REMÉNYT ADÓ KRISZTUS-OTTHON

Ami a gyakorlati kérdéseket illeti: a súlyosan beteg, haldokló emberek számára a lelkészség megszervezte a Katolikus Sürgősségi Lelkipásztori Szolgálatot Budapest kórházaiban és időszakaiban. A 213-96-20-as, éjjel-nappal hívható vezetékes telefonszámon lehet papot kérni sürgős esetben. Amennyiben a beteg erre nem képes, ezt egy közeli hozzátartozó is megteheti. A közlekedést figyelembe véve a sürgősségi szolgálat igyekszik megoldani, hogy a hívástól számított egy órán belül megérkezzen a pap.

Ahhoz, hogy a betegek mellett megvalósulhasson az a fajta alázatos jelenlét, amelyben legalább néhány lépésen át testvérként velük együtt tudják vinni terüket, a Kórházlelkészség igyekszik segíteni önkéntes munkatársait is. A cél, hogy ők is egyre inkább felismerjék saját istenkapcsolatuk valódiságának súlyát, fontosságát, nélkülözhetetlenségét abban, hogy a hit, remény, szeretet embereivé tudjanak válni. Így meghívásuknak eleget téve egyszerű, önzetlen gesztusaikkal lehetővé tegyék, hogy Krisztus szeretete behatolhasson a betegek hétköznapjaiba is.

Németh Miklós Péter



OTTHONÁPOLÁSI TANFOLYAM A KÓRHÁZBAN

A Budapesti Szent Ferenc Kórházat az Assisi Szent Ferenc Leányai Kongregáció nővérei alapították 1936-ban. A jelenleg is a nővérek tulajdonában álló intézményben kéthavonta otthonápolási tanfolyamot indítanak. Kórházainkban sok olyan beteg fekszik, akiknek az ellátása alapvető tudással és szerető családi háttérrel a saját otthonában komfortosabban megoldható lenne. A családtagok szándéka gyakran megvan, a kellő ápolási ismeret azonban hiányzik.

Toldy-Schedel Emil, a kórház főigazgatója elmondta, a rehabilitációs egészségügyi program tavaly szeptembertől elérhető, az érdeklődők közvetlenül a kórház szakértőitől sajátíthatják el az otthonápolási ismereteket. „Tapasztalatunk, hogy a betegeket inkább a fekvőbeteg-ellátás irányába terelik, mert a család nincs birtokában annak a tudásnak, amivel egy krónikus beteg otthon ápolható. Ugyanakkor a budai régióban magasak az elvárások a kórházi ellátással szemben,

aminek az intézmények nem mindenben tudnak megfelelni. Nővéreink és ápolóink kéthavonta, demonstrációs eszközökkel, kórházi betegek együttműködésével mutatják és tanítják meg az egyszerű, de hasznos praktikákat” - számolt be, hozzátéve: a tudást megszerezhetjük, a technológiát megvehetjük, de magunkból és az időnkéből csak mi tudunk többet adni beteg szeretteinknek.

EB



A katolikus oktatás küldetése az ismeretek átadásán túl az önzetlen társadalmi felelősségvállalásra való nevelés – mondta Erdő Péter bíboros, aki a Katolikus Nevelés Kongregációja vatikáni plenáris ülése alkalmából nyilatkozott az MTI-nek. A főpásztor a kongregáció tagjaként vett részt a többnapos találkozón, amelyen a katolikus oktatási intézmények utóbbi három évének tevékenységéről volt szó, az elemi iskoláktól az egyetemekig. Erdő Péter „rendkívül bátorító összkepről” beszélt, hangsúlyozva az azonosság, az identitás, a szellemiség értékeinek fontosságát. Ezeket nemcsak őrizni kell, „hanem úgy is kifejezni, hogy az a mai világban vonzó legyen, és valóban cselekvésre ösztönözzön”.

Utalt arra is: tavaly történt először, hogy a katolikus iskolák tanulóinak a száma világméretben meghaladta a 60 milliót. Bár Európában az oktatási intézmények száma több mint száztízessel csök-

kent, a diákoké az utóbbi három évben stagnál, Magyarországon pedig még emelkedett is.

Ennek kapcsán érdemes megjegyezni, hogy több évfordulót is ünnepelhetünk az elmúlt időszakban: huszonöt éve alapították a Szent Gellért Óvodát, az Egyetemi Katolikus Gimnázium pedig a 2016-2017-es tanévben kettős jubileumot is tarthat, hiszen immár 330 éves történelmi múlttal rendelkezik, és a rendszerváltozás utáni újraalapítása óta is eltelt már 20 esztendő.

Szintén örömteli, hogy Albertfalván több évig tartó beruházás keretében – fenntartói támogatással és európai uniós pályázati forrásból – megújult az alapításának szintén huszonötödik évfordulóját ünneplő Albertfalvi Don Bosco Katolikus Általános Iskola és Napköziotthonos Óvoda.

MEGÚJULÓ EGYHÁZI OKTATÁS, ÉVFORDULÓS ISKOLÁK ÉS ÓVODÁK

A renoválás során a százéves épületben kicserélték a burkolatokat, korszerűsítették a fűtési rendszert, felújították a vizesblokkokat, hőszigeteléssel látták el a falakat, és biztonságosabbá tették az elektromos hálózatot. A korábban kápolnának használt rész helyén létrehozott új, háromszintes épületszárnyban tornaterem, osztály- és szaktantermek létesültek. A földszinten mostantól tágas aula biztosít lehetőséget a beszélgetésekre, az emeleten pedig oratórium ad helyet a közösségi eseményeknek.

Az új szárny ünnepélyes átadása alkalmából január végén Snell György segédpüspök mutatott be hálaadó szentmisét Ábrahám Béla szalézi tartományfőnök, Gyetván Gábor, a főegyházmegye iskolai főhatóságának vezetője és Gábel Henrik plébános koncelebrálásával a Szent Mihály-templomban.

Oláh Gábor



HITOKTATÁS A MISSZIÓ FRONTVONALÁN

Kilencedik alkalommal rendezték meg a főegyházmegyében a katekéták konferenciáját, melynek ezúttal a Párbeszéd Háza adott otthont. A téma a keresztség volt. Bárány Béla hitoktatási felügyelő köszöntőjében arra hívta a megjelenteket, hogy „Krisztussal ünnepeljék a Vele való találkozást”, hiszen csak ezzel a lelkülettel lehet továbbadni az Evangéliumot. Szent II. János Pál pápa *Catechesi tradendae* kezdetű apostoli buzdítását idézte: csak akkor van esély a tényleges megújulásra a hitoktatásban, ha a „tanító Krisztussal való szoros kapcsolatból meríti a fényt és az erőt”.

Erdő Péter bíboros *A katekéták küldetése az Egyházban* címmel tartott előadást, melyben hangsúlyozta: minden krisztushívó köteles tanúságot tenni az Evangéliumról – ám az Egyház nevében csak az állhat a nyilvánosság elé, akinek kánoni küldetése van. Ezt sem az elkötelezettség, sem a diploma nem pótolja. A katekéták elnevezés arra utal, hogy tevékenységében a „hitbe való bevezetésen



van a hangsúly”. Szent Pál a didaszkalos, azaz tanító szót a püspökre használja, ami az oktatás fontosságára utal. A hit továbbadásának küldetése így szoros összefüggésben van a püspök feladatával – mutatott rá.

„A kötelező hitoktatás bevezetésével az iskolai hitoktatás a misszió frontvonalán találta magát” – emelte ki előadásában Erdő Péter. Kifejtette: olyan gyerekeket is beírtak katolikus hittanra, akiknek a családja nem vallásos, sőt, meg sincs keresztelve. Ebben az esetben nem szabad különleges feltételeket támasztani a keresztség felvételéhez, nagyvonalúan

kell fogadni mindenkit, akár rövid előkészítés után is meg lehet keresztelni a gyereket, kisiskolások esetében ezt nem lehet mereven különböző hitéleti „teljesítményekhez” kötni.

A hitet egyszerűen, érthetően, de konkrét tartalommal kell átadni. A jó hangulat is fontos, de a megfelelő tárgyi tartalomra is szükség van. Módszertanilag Hamvas Endre hittankönyveit ajánlotta a megjelentek figyelmébe, melyek a maguk idejében világszínvonalúak voltak.

Kató Csaba, a Hitoktatási Felügyelőség munkatársa arról számolt be, hogy a főegyházmegyében negyvenezer hittanos van, huszonhatezer jár hit- és erkölcs-tan-oktatásra, közülük közel nyolcezer azonban nincs megkeresztelve. Mint fogalmazott, a katekétának úgy kell a szülők felé fordulnia, ahogyan Krisztus az emmauzsi tanítványok mellé szegődött, érdeklődve, értékelve, és a hit utáni vágy felébresztésével kell a másik embert megszólítani: kapcsolódási pontokat kell találni.

Baranyai Béla

A RENDÍTHETETLEN HERCEGPRÍMÁS EMLÉKEZETE

Százhuszonöt éve, 1892. március 29-én született Csehímszenten Mindszenty József esztergomi érsek, bíboros, Magyarország utolsó hercegprímása. Emlékére május 6-án tartják az Országos Mindszenty Engesztelő Zarándoklatot. Az ünnepi szentmise a főpap földi maradványait őrző esztergomi bazilikában délelőtt fél tizenegykor kezdődik, melyen szentbeszédet mond Joachim Meisner nyugalmazott kölni érsek. A hercegprímás boldoggá avatásáért ezen túl minden hónap hatodikán, reggel fél kilenckor a bazilika szentségi kápolnájában mutatnak be szentmisét, Beatrix Van den Borre nővér kezdeményezésére.

Mindszenty bíboros Pehm József néven látta meg a napvilágot, nevét csak 1941-ben magyarosította, szülőfaluja nyomán. Az egész életében a totalitárius zsarnokságok ellen küzdő főpásztor a harmincas években szembeszállt Gömbös Gyula diktatórikus törekvéseivel és a nyilaskeresztes mozgalommal is. XII. Pius pápa 1944-ben veszprémi püspöknek nevezte ki, az év nyarán püspöktársaival együtt körlevélben tiltakozott a zsidóüldözés ellen. 1944. november 27-én a nyilasok letartóztatták. A pápa 1945 augusztusában nevezte ki esztergomi érsekké, hercegprímássá, majd 1946 februárjában bíborossá. Személyében elveihez ragaszkodó, min-

den megalkuvást elutasító vezető került a Magyar Katolikus Egyház élére.

Aktívan figyelte a közéletet: szót emelt a felvidéki magyarság deportálása



és a németek kitelepítése ellen, ellenezte a katolikus sajtó korlátozását, a hitoktatók fokozatos betiltását, az egyházi intézmények államosítását. Az antikommunista politika jelképes alakja lett. Rákosiék gondosan készültek a „klerikális reakcióval” való leszámolásra, a rettegett

Államvédelmi Hatóság, vagyis az ÁVH durva sajtókampány után 1948. december 26-án tartóztatta le Mindszentyt, hazatérés vádjával.

Hetekig kínozták, majd a koncepció per végén, 1949. február 8-án életfogytiglani börtönre ítélték. Csak 1955 nyarától került házi őrizetbe, ahonnan az '56-os forradalom kitörése után, október 30-án egy páncélosalakulat szabadította ki. A Nagy Imre-kormány által rehabilitált Mindszenty november 3-i rádiószózatában az eseményeket szabadságharcnak minősítette, ugyanakkor óvott a pártviszálytól és a széthúzástól.

A másnapi szovjet intervenció elől az Egyesült Államok budapesti nagykövetségére menekült, „felfogsága” végül tizenöt évig tartott, csak 1971. szeptember 28-án hagyhatta el Magyarországot. A bécsi Pázmáneumba költözött, onnan látogatta a világban szétszóródott magyar közösségeket.

A pápa 1973-ban nyilvánította üresnek az esztergomi érseki széket, a döntést Mindszenty tudomásul vette. 1975. május 6-án hunyt el Bécsben, ideiglenesen Mariazellben temették el, hazahozott földi maradványait 1991. május 4-én helyezték ünnepélyesen végső nyugalomra Esztergomban. A hercegprímás teljes jogi, erkölcsi és politikai rehabilitálására Erdő Péter bíboros kérésére 2012 márciusában került sor. Szentté avatási eljárása 1994-ben elkezdődött, amelyért az országos zarándoklaton is imádkozhatunk.

FELKÉSZÜLÉS AZ EUCHARISZTIKUS KONGRESSZUSRA

Ferenc pápa hamarosan elfogadhatja a 2020-ban Magyarországon rendezendő, 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus jelmondatát, amelyre a találkozó programja épül - számolt be közelmúltbeli vatikáni látogatásáról Erdő Péter. A bíboros elmondta, Piero Marini érsekkel, a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus Pápai Bizottságának elnökével és a bizottság tagjaival egyeztetett az esemény teológiai tartalmáról, programjáról. Az úgynevezett misszionáriusok képzésével már zajlik az előkészítés: Pünkösdhétfőn Máriaremetén adják át az első mintegy 190 személynek a megbízólevelet, hogy saját plébániáján a kongresszus misszionáriusaként megkezdje munkáját. Feladatuk a hívek közösségének bevonása és felkészítése, de javaslatokat

is tehetnek a kongresszus lelkipásztori, illetve liturgikus programjaira.

Az egyhetes találkozót nemzetközi tudományos tanácskozás előzi meg, az ünnepek sorozatát megnyitó szentmisén a tervek szerint számos gyermek elszándozására is sor kerül. Kiemelt esemény lesz az eucharisztikus körmenet, valamint a kongresszus résztvevőinek betegekkel és szegényekkel való találkozása, amelyhez konkrét szociális akciók is társulnak. A kongresszus azonban nem csak egy hétig tartó programsorozat: több közös imádság és felkészülés is megelőzi nemcsak az ország templomaiban, hanem azon túl is a „templomokból kilépő szeretet különböző akcióival”. A kongresszus után pedig új szokások és tradíciók is meghonosodhatnak - jelentette ki Erdő

Péter. Kitért arra is: az egész világból várt résztvevők regisztrációja és a kongresszus internetes követése, közösségi megosztása céljából digitális platformmal készülnek, elsősorban a fiatal hívők számára. Budapestet Ferenc pápa jelölte ki még tavaly, a fülöp-szigeteki Cebuban tartott találkozón, amelynek zárómiséjén egymillióan voltak.

A téma az európai Mária Rádiók regionális találkozóján is szóba került Esztergomban. Szabó Tamás, a magyarországi Mária Rádió elnöke elmondta: terveik közt szerepel például, hogy a világ Mária Rádióinak tizenhárom nyelven, száz részből álló négy-öt perces műsorban mutassák be hazánk múltját, jelenét és jövőjét a kereszténység fényében.



KULTÚRA A TÖRTÉNELMI FALAK KÖZÖTT

Rangos kulturális programok helyszíne lesz a budapest-belvárosi Nagyboldogasszony-főplébánia-templom, részben a Budapesti Tavasz Fesztivál keretében. A részleteket március 29-én sajtótájékoztató keretében ismertették. A „nyitány” a Zuglói Filharmónia kórusának április 9-ei Liszt Ferenc-estje, 11-én Bach János-passiója hangzik el, április 19-től pedig Virágh András, a templom zeneigazgatója és művésztársai adnak orgonakoncerteket szerda délutánonként - sorolta a programokat Osztie Zoltán plébános. Hozzátette: a templomot bemutató vezetéseket is tartanak, mivel a hároméves rekonstrukció után az altemplom is látogathatóvá vált, ahol a római kori falmaradványok mellett számos más érdekesség is várja a látogatókat. A falak egyéb-

ként mintegy kétezer év történelmét őrzik, az ezen a helyen álló első templom az egykori római katonai tábor falaira épült.

Zoltán atya a programok közül kiemelte az ismeretterjesztő előadásokat, amelyeket neves személyek tartanak irodalmi, történelmi, földrajzi és művészettörténeti témákban. Az idei előadások - a Szent László-emlékévhöz kapcsolódva - a XI. századi uralkodó életéhez kötődnek. Idén a Szent Efrém Férfikar három alkalommal koncertezik a templomban, az egyik esten Sebestyén Mártával együtt lépnek fel. Tavasszal a templom a Budapest100 programsorozat egyik helyszíne is lesz: az április 22-23-ai hétvégére több száz látogatót várnak. Elmondta még, hogy májusban a templomtól indul a babakocsis zárómozgalom, és csatlakoznak a Mária-maratonhoz is.

Nemrégiben a főplébánia a Budapest Card szolgáltatás partnere is lett. Bán

Teodóra, a Budapesti Fesztivál- és Turisztikai Központ Nonprofit Kft. ügyvezetője kiemelte: a templom a főváros egyik legjelentősebb, történelmi szempontból is fontos műemléke, amely tizenegy építészeti korszak emlékét őrzi. Budapest kulturális és vallási turizmusának egyik legimpozánsabb gyöngyszeme. Kitért arra is, hogy felújították az orgonát, amelyen egykor maga Liszt Ferenc is szeretett gyakorolni, koncertezni.

Aranyossy Mihály



Március 6-án ünnepi szentmisével és az azt követő zenei áhítattal emlékeztek Kodály Zoltánra halálának ötvenedik évfordulóján. A gregorián szertartást Snell György esztergom-budapesti segédpüspök celebrálta, az eseményt megtisztelte jelenlétével Kodály Zoltánné Péczely

Sarolta is. A szentmise állandó részeit Kodály Magyar miséjének tételei adták. A Kyrie, a Sanctus, a Domine Deus és végül a szentmisét záró tételeket a kórusokkal együtt a hívek is énekeltek. A liturgia kezdetén felcsendülő Dies irae középkori latin szekvenciát is felváltva szólaltatták

meg: a páratlan versszakokat a Kodály Zoltán Magyar Kórusiskola Sapszon Ferenc által vezényelt vegyeskarának tagjai, míg a páros versszakokat a Váci Székesegyházi Kórusiskola gyermekkara vezetőjének, Varga Lászlónak irányításával a hívek énekeltek.

Csapó Török Viktória

SZÖVÖTT IDŐK - HEGYI IBOLYA EMLÉKKIÁLLÍTÁSA



Megnyílt és június 5-ig megtekinthető az esztergomi Keresztény Múzeum idei első időszaki kiállítása, amelyet az egy éve elhunyt Hegyi Ibolya kárpitművész alkotásaiból hoztak létre. Az intézmény 1998 óta foglalkozik kortárs kárpitművészettel, az eredményes közös alkotómunka első gyümölcse a 2000 karácsonyán az esztergomi bazilikában megáldott Szent

István és műve című csoportos alkotás volt. Ezt a millenniumi kárpit létrejöttét bemutató helyi kiállítás után hazai és külföldi bemutatók követték. 2008-ban pedig a múzeummal együttműködve Hegyi Ibolya rendezte meg az ugyancsak korán elhunyt szakmai egyesületi elnök, Dobrányi Ildikó emlékkiállítását. 2014-ben a múzeummal karöltve hozta létre

Hegyi Ibolya 1953-ban született Budapesten, 1972 és 1978 között a Magyar Iparművészeti Főiskolán tanult, 2003 és 2006 között a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem Doktori Iskolájának iparművészet-elmélet szakos hallgatója volt. Rendszeresen részt vett külföldi kiállításokon és tartott előadásokat konferenciákon, hazai és nemzetközi szakmai folyóiratokban publikált. Elismerését bravúros technikai tudásának, a „klasszikus kárpit nyelvének önmagán belüli megújításának” köszönhette.

a *Történeti és kortárs kárpitok* című tárlatot és katalógust, a már ekkor tervbe vett önálló kiállítás megvalósításában azonban a művésznő súlyos betegsége miatt nem tudott részt venni, így az életmű értő feldolgoása már az utókorra maradt - idézte fel a megnyitón Kontsek Ildikó igazgató. Köszönetet mondott az első emléktárlat kurátorának, Semsey Réka művészettörténésznek, aki a gyászoló család együttműködésével nem csupán az elkészült nagy műveket válogatta ki a hagyatékából, hanem számos, eddig még nem látott tervet, vázlatot, korai, kisebb méretű munkát is a közönség elé tárt.

Horányi Attila, a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem docense méltatta Hegyi Ibolya munkásságának „mesterségbeli kidolgozottságát, interdiszciplináris megalapozottságát”. A kárpitszövés hosszadalmas eljárását utóbb a látvány lebilincselő hatásából következő, egyre mélyebbre hatoló szemlélés ugyancsak időigényes folyamata követi minden egyes tárgy esetében.

KM

190 TONNA ÉLELMISZER A RÁSZORULÓKNAK

Március 19. és 26. között ismét megrendezték hazánk templomaiban az immár hagyományos nagyböjti ételmisszergyűjtést. A „Tartós szeretet” mottóval meghirdetett akció során a hívek a templomokban az erre kijelölt helyen helyezhették el felajánlásukat. A tavalyi évhez hasonlóan már az egyházmegyei karításközpontok is fogadták az adományokat, de a Szent István-bazilika főbejáratánál álló karitászhelyen a kezdeményezéshez, bármilyen tartós ételmisszer, liszt, cukor, rizs, tészta, búzadara, olaj, konzervek, zacskós leves, tartós tej, keksz, édesség, lekvár, kávé, tea felajánlásával.

A gyűjtés során idén rekordmennyiség gyűlt össze, közel

190 tonna ételmisszer, ebből 24 000 kilogramm az Esztergom-Budapesti Főegyházmegegyében.

Szintén a Karitászhely központi akciója az *Öngondoskodó háztartások* elnevezésű kezdeményezés, melynek keretében, a tavasz elején több mint 2000 családot ajándékoznak meg vetőmagokkal, összesen 6,2 millió forint értékben. Emellett a Karitászhely egyházmegyei központjai saját forrásukból is kiegészítik a programot, így további 1000 család tud bekapcsolódni. Az „öngondoskodó háztartások” kezdeményezés 2013 óta segíti vetőmag adományozásával a rászorulókat. Inkább a vidéki régiók érintettek, de Budapest külső kerületeiből is érkezett igény.

Kovács Gyöngyi



BÉKAMENTÉSEN A PATRÓNÁS DIÁKOK

Különleges küldetést vállaltak a Patrona Hungariae Iskolaközpont tanulói, akik tanáruk, Oláh Gábor vezetésével 2008 tavasza óta vesznek részt egy jelentős természetvédelmi akcióban. Kevesen tudják, de a kételtűek fennmaradása világszinten veszélyben van, Magyarországon valamennyi béka, varangy, göte vagy szalamandra faj védettséget élvez. A tavasz minden évben előcsalja a barna ásóbékákat föld alatti telelőhelyükről, akik nagy csapatokban indulnak szaporodóhelyükre a farmosi Nagy-nádas felé. A természetvédők a vándorlási útvonalat keresztező 311-es műút mentén immáron hetedik éve terelőkerítést állítanak fel a békák összegyűjtésére, hogy megóvják őket a tömeges gázolástól.

A feladat idén sem változott: a terelőkerítés tövében leásott vödörökbe esett békákat kellett összegyűjteni és átvinni őket az út túloldalára, ahol megkezdhetik szaporodásukat.

Az egyházi iskola által megmentett békák száma immár meghaladja a ketőezret. Az idén március 22-én, a Víz Világ-napján tíz tehetséges gimnazista leány vett részt a hagyományos márciusi békamentésen, és immár harmadszor a Patrona Óvoda húsz óvodása, illetve a Néri Szent Fülöp Általános Iskola tíz harmadik osztályos kisdíákja is velük tartott. A 2017-es eredmény: az éjszakai és hajnali időjárás kora nyárisan meleg volta ellenére 146 békát sikerült megmentenünk: 145 ásóbékát és egy zöld levelibékát.

Velkei Rozália

ÖKUMENIKUS

EMLÉKEZÉS

MAI VÉRTANÚKRA

Korunk vértanúira emlékezve szervezett ökumenikus imádságot Budapesten és Pécsen a Szent Egyed közösség április tizedikén. A fővárosi Egyetemi templomban tartott alkalmon Alberto Bottari de Castello apostoli nuncius vezette a szertartást. Ahogy Ferenc pápa fogalmazott korábban, napjainkban több a vértanú, mint az első századokban, csak a média nem beszél róluk. Elődje, Szent II. János Pál pápa még 2000. május 7-én, a római Colosseumban vezetett ökumenikus igeliturgiát, a huszadik század vértanúinak emlékére. Az egykori egyházfő felhívása nyomán aztán a helyi egyházak meg is kezdték a tanúságtételek összegyűjtését és eljuttatását a Szentszék által létrehozott Új Vértanúk Bizottságához.

Az üldözések korunkban felekezeti és nemzeti hovatartozásra való tekintet nélkül sújtanak megannyi keresztényt, a náci lágerek és a szovjet Gulag szögesdrótjai mögött együtt szenvedtek és tettek tanúságot az evangéliumról katolikusok, ortodoxok és protestánsok. A háború, a faji, etnikai és vallási alapú erőszak azonban nem ért véget, a világ számos pontján továbbra is az életükbe kerülhet embereknek az, hogy keresztényként nem önmaguknak élnek. A mártírium négy földrészen folytatódik, az elmúlt években a Szent Egyed közösség megemlékezett a Taizében meggyilkolt Roger Schütz testvéréről, Andrea Santoro atyáról, akit 2006 februárjában a törökországi Trabzonban lőttek agyon, miközben kis templomában imádkozott, valamint a 2003 márciusában Budapesten meggyilkolt Andorka Eszter evangélikus lelkészéről és a 2013 szeptemberében Cibakházán megölt Szarvas András plébánosról.

A mostani imádságban - mások mellett - fejet hajtottak a tavaly Jemenben meggyilkolt Szeretet Misszionáriusai és a nyolcvanhat esztendőskorában a franciaországi Saint-Étienne-du-Rouvray-ban, saját templomában meggyilkolt Jacques Hamel atya áldozatvállalása előtt. Megemlékeztek továbbá mindazokról a keresztényekről, akiknek tanúságtételét nem ismerjük, de akik számára saját életük megmentésénél fontosabb volt az evangélium és a rájuk bízottak megmentése, akiknek nevét feljegyezték az élet könyvében.

Szöke Péter

JÓ HELYRE
KERÜL!



technikai szám
0011

Kérjük, támogassa
adója egyházi 1%-ával
a **MAGYAR KATOLIKUS EGYHÁZ**
szolgálatát!

www.katolikus.hu

